

REGERINGEN

Regeringsbeslut

I:15

2012-12-20

U2012/7283/S

U2011/2269/S

Utbildningsdepartementet

IFAU

Box 513

751 20 Uppsala

Uppdrag att utvärdera reformer på skolområdet

Regeringens beslut

Med utgångspunkt i Utbildningsutskottets betänkande och tillkännagivande (2010/11:UbU7) ger regeringen Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering (IFAU) i uppdrag att utvärdera de senaste årens stora skolreformer. IFAU ska sammanställa egeninitierade och andras, för detta uppdrag relevanta, utvärderingar och uppdrag. IFAU kan komplettera med nya studier för det fall det krävs för att kunna ge en samlad bild.

Uppdraget begränsas till att omfatta grund- och gymnasieskolan. IFAU ska i genomförandet av uppdraget, där det är möjligt, särskilt beakta aspekter som betygsresultat och fullföljandet av utbildning, liksom kön, utländsk bakgrund och tid i Sverige.

Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet (Utbildningsdepartementet) senast den 15 december 2014.

Bakgrund

Det svenska samhället genomgick flera stora förändringar under början av 1990-talet. Samtidigt som stora skolreformer genomfördes upplevde Sverige en djup lågkonjunktur som bland annat ledde till att skolans resurser krympte. Skolverkets nationella utvärderingar av grundskolan 1992 och 2003 visar att elevernas studieresultat, framförallt i grundskolan, försämrades drastiskt under denna period. Internationella studier som exempelvis PISA och TIMSS visar samma utveckling. Även inom gymnasieskolan har måluppfyllelsen varit otillräcklig och andelen elever som inte slutför sin gymnasieutbildning har ökat sedan mitten på 1990-talet. Utvärderingar pekar på att en bidragande orsak till bristande måluppfyllelse kan vara att allt fler lärare undervisar i ämnen de saknar adekvat utbildning i.

I mars 2011 lämnade riksdagen ett tillkännagivande till regeringen med innebörden att regeringen bör tillsätta en utredning med uppdrag att analysera och utvärdera de senaste årens stora skolreformer – kommunaliseringen, det fria

skolvalet och fristående skolors etablering – i syfte att ta fram förslag för att stärka elevernas rätt till en likvärdig utbildning, ökad kvalitet och en sammanhållen skola (bet. 2010/11:UbU7, rskr. 2010/11:206).

Regeringen har tillsatt en utredning som ska utvärdera eventuella kausala effekter av kommunaliseringen för elevernas studieresultat, läraryrkets status, lärarnas och rektorernas arbetsuppgifter samt likvärdigheten i skolväsendet (U 2012:09, dir. 2012:84). Därutöver ska utredaren analysera hur kommunerna, med utgångspunkt i ansvarsfördelningen mellan stat och kommun, styrt skolverksamheten när det gäller planering, uppföljning, utvärdering, lokalt utvecklingsarbete och lärarnas kompetensutveckling. Uppdraget ska redovisas senast den 15 januari 2014.

Regeringen har även tillkallat en särskild utredare som ska bedöma när de åtgärder som har vidtagits från 2007 och framåt för att höja kunskapsnivån och öka måluppfyllelsen i grundskolan kan förväntas få avsedd effekt (U 2012:04, dir. 2012:53). Utredaren ska dessutom utreda vilka data som behövs för att i ökad utsträckning kunna utvärdera de reformer som genomförs på skolområdet och belysa hur reformer på skolområdet bör genomföras för att underlätta utvärdering. Uppdraget ska slutredovisas den 29 november 2013.

Skälen till regeringens beslut

Utvecklingen av skolväsendet visar stora brister. Elevernas studieresultat, den förändrade likvärdigheten och läraryrkets bristande attraktivitet utgör indikatorer på att verksamheten i skolväsendet inte har utvecklats i önskvärd riktning. Det finns således anledning att utvärdera vilka effekter de stora reformerna, som genomfördes under 1990-talet, fick för skolväsendets utveckling. Genom detta uppdrag har Riksdagens tillkännagivande till regeringen om att tillsätta en utredning med uppdrag att analysera de senaste årens skolreformer slutligen omhändertagits.

På regeringens vägnar

Jan Björklund

Anna Dammert

Kopia till

Finansdepartementet, Budgetavdelningen

Finansdepartementet, Enheten för kommunal ekonomi

Finansdepartementet, Enheten för kommunal lagstiftning och spelreglering

Arbetsmarknadsdepartementet, Arbetsmarknadsenheten

Arbetsmarknadsdepartementet, Enheten för integration och urban utveckling